

Příloha 1 Informovaný souhlas

Informovaný souhlas s účastí ve výzkumu

Monitorování vlastní aktivity pomocí digitálních technologií v léčbě poruch příjmu potravy

Hlavní zkoušející: Bc. Marie Eliášová

Kontakt na hlavní řešitelku: eliasovamariee@gmail.com

Vedoucí práce: prof. MUDr. Hana Papežová, CSc.

Konzultant: PhDr. Jiří Michalec, PhD.

Základní informace o výzkumu:

Vážená respondentko / Vážený respondente,

jste přizvána/přizván k účasti ve výzkumné studii. Účast ve studii je dobrovolná a svůj souhlas s účastí můžete odmítnout nebo jej můžete z jakéhokoli důvodu odvolat, a to bez jakýchkoli sankcí.

Studie je součástí diplomové práce Bc. Marie Eliášové s názvem Monitorování vlastní aktivity pomocí digitálních technologií v léčbě poruch příjmu potravy. Práce vzniká pod vedením prof. MUDr. Hany Papežové, CSc. a ve spolupráci s konzultantem PhDr. Jiřím Michalcem, PhD.

Výzkumné studie jsou určeny k získání nových poznatků. Tyto nové informace mohou v budoucnu pomoci dalším lidem.

Podrobnosti o této studii jsou uvedeny níže. Je důležité, abyste těmito informacím rozuměli a mohli se tak informovaně rozhodnout o své účasti.

Dostanete stejnopis tohoto informovaného souhlasu. Výše jmenovaným výzkumným pracovníkům nebo pracovníkům, kteří jim mohou asistovat, máte možnost kdykoli položit jakékoli otázky týkající se této studie.

Jaký je cíl výzkumu?

Cílem práce je zmapovat dopad užívání digitálních technologií, které sledují denní fyzickou aktivitu, na vybrané oblasti léčby poruch příjmu potravy.

Výsledky výzkumu přispějí k pochopení tohoto fenoménu v kontextu poruch příjmu potravy.

Kolik osob se této výzkumné studii bude účastnit?

Této studii by se mělo účastnit přibližně 30 participantů/participantek.

Jak dlouho Vám účast v této výzkumné studii zabere?

Vaše účast v této výzkumné studii zahrnuje dvojí vyplnění sady dotazníků s odstupem čtyř týdnů, vyplnění dotazníků by mělo trvat cca 30-45 minut.

Co bude následovat po odsouhlasení Vaší účasti v této výzkumné studii?

Obdržíte sadu dotazníků k vyplnění. Po uplynutí 4 týdnů budete znovu kontaktován(a) pro vyplnění druhé sady dotazníků.

Jak budou informace o Vaší osobě chráněny?

Pro ochranu vašeho soukromí a důvěrnosti budou přijata opatření v souladu s platnou legislativou ČR a EU.

Informace o Vaší osobě budou shromažďovány a zpracovány výhradně oprávněnými osobami v souvislosti se studií, pro její potřeby a jsou považovány za přísně důvěrné. Zpracování sbíraných dat bude zabezpečeno kódováním a rovněž bude zajištěna anonymizace výstupů při publikaci výsledků.

Jméno ani žádné jiné identifikační údaje tedy nebudou obsaženy v žádných výsledcích studie. Pro účely studie budou veškeré materiály před dalším zkoumáním označeny kódem a nebudou obsahovat jména.

Co když budete chtít svou účast ukončit ještě před dokončením studie?

Ze studie můžete kdykoli odstoupit bez sankcí. V takovém případě budou veškeré Vaše poskytnuté odpovědi a údaje zničeny.

Souhlas účastníka výzkumu:

- Přečetl/a jsem si výše uvedené informace.
- Souhlasím s tím, že pro účely výzkumu vyplním předložené dotazníky dle výše uvedeného plánu výzkumu a poskytnu emailovou adresu pro možnost mě kontaktovat za účelem dokončení účasti
- Položil/a jsem všechny otázky, které mě v tuto chvíli zajímají.
- Dobrovolně souhlasím s účastí v této výzkumné studii.

Jméno, datum a podpis účastníka studie

Jméno, datum a podpis člena výzkumného týmu, který získává souhlas

Příloha 2 Souhlas se shromažďováním a zpracováním osobních údajů

VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE
U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2 | www.vfn.cz, <http://intranet.vfn.cz>
ETICKÁ KOMISE VŠEOBECNÉ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE

Příloha č. 13 | SPP-03 | strana 1 z 2 | verze 1.7

SOUHLAS SE SHROMAŽĎOVÁNÍM A ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ PŘI PROVÁDĚNÍ STUDIE VFN

Název studie: **Monitorování vlastní aktivity pomocí digitálních technologií v léčbě poruch příjmu potravy**
Řešitel studie: Bc. Marie Eliášová

Vážená paní, vážený pane,

Váš lékař Vám nabídl účast ve studii a popis studie byl uveden v informacích pro pacienta. Pokud budete souhlasit a účastníte se studie, je třeba Vás informovat i o zpracování osobních údajů, které je nezbytné k tomu, aby studie mohla být provedena.

Studie se můžete zúčastnit pouze tehdy, pokud budete souhlasit se shromažďováním a zpracováním osobních údajů tak, jak je popsáno v tomto formuláři. Váš výslovný souhlas se zpracováním těchto údajů by měl být udělen po sdělení, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Vaše osobní údaje budou zpracovávány Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze, U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2, která je správcem těchto dat.

Tyto informace jsou sepsány v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, vycházejícím z Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Studijní centrum bude zaznamenávat Vaše osobní údaje včetně jména a kontaktních údajů, data narození, pohlaví, stejně tak údaje z Vaší anamnézy a klinická data shromážděná v souvislosti s Vaší účastí ve studii. Veškeré údaje budou uchovávány pouze pro účely studie a v souladu s platnou právní úpravou. Bez zpracování osobních údajů by nebylo možné provést a ani vyhodnotit prováděnou studii.

Do Vašich osobních záznamů ve zdravotnické dokumentaci má přístup pouze lékař provádějící studii a osoby s ním spolupracující na studii a dále osoby pověřené dohledem nad průběhem studie. U všech studií mohou dohled vykonávat členové Etické komise Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Tyto osoby jsou vázány povinnou mlčenlivostí a kontrolují, zda je studie řádně prováděna, zda je zajištěna bezpečnost účastníků studie a také zda jsou shromážděné osobní údaje a další informace správné.

Aby byla zajištěna ochrana soukromí, všechny údaje získané ve studii budou zpracovány pouze v pseudonymizované podobě. To znamená, že k údajům budou přiřazeny kódy. Údaje umožňující zjistit Vaši totožnost tak neopustí pracoviště lékaře. Pouze lékař a oprávněné osoby budou mít možnost spojit tento kód s Vaším jménem, a to na seznamu, který bude bezpečně uložen ve studijním centru po dobu nezbytně nutnou k naplnění účelu celé studie.

Prostřednictvím svého lékaře máte právo na přístup k informacím, které byly o Vás shromážděny a případně požádat i o jejich opravu. Máte navíc nárok stěžovat si na to, jakým způsobem bylo s Vašimi osobními údaji zacházeno. Stížnost můžete vznést k Úřadu na ochranu osobních údajů, se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7. Tento Úřad je odpovědný za prosazování práva na ochranu osobních údajů.

Za určitých okolností při splnění podmínek daných platnou právní úpravou máte právo požádat o jejich vymazání/odstranění, omezit zpracování těchto údajů nebo požádat o to, aby byly tyto údaje poskytnuty Vám či třetí straně ve strukturovaném, běžně používaném a strojově čitelném formátu. Máte rovněž právo na soupis zpracovávaných osobních údajů.

Po ukončení studie nebo po ukončení Vaší účasti ve studii zůstávají údaje správci, aby nebyla narušena validita dat získaných ve studii, a to po dobu nezbytnou k dosažení účelu prováděné studie. Pokud byste odstoupili ze studie předčasně, údaje shromážděné před odstoupením mohou být zpracovány společně s dalšími údaji shromážděnými v rámci této studie. Ve studijní databázi se však již nebudou shromažďovat žádné další informace, pokud k tomu výslovně nedáte souhlas.

Tento souhlas se zpracováním osobních údajů vyjadřujete na dobu nezbytně nutnou pro řádné vyhodnocení této studie.

Výsledky této studie mohou být publikovány v odborném tisku, mohou sloužit k výukovým a vědeckým účelům. Chtěli bychom zdůraznit, že se vždy bude jednat o souhrnné výsledky studie, ze kterých nebude možné Vás identifikovat. A také se nikde ve vyhodnocení studie neobjeví Vaše jméno či jiná informace, která by mohla vést k odhalení Vaší totožnosti.

V Praze dne

Jméno a příjmení účastníka studie:

Podpis účastníka studie:

Otázka chytrých hodinek v léčbě PPP.

Jsu chytré hodinky dobrý rádce, ale zlý pán?

Elášová M.¹, Michalec J.^{1,2}, Papežová H.³

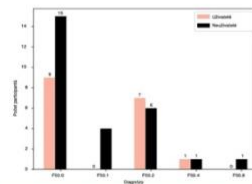
¹ Katedra psychologie FF UK
² Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN v Praze
³ Centrum pro diagnostiku a léčbu poruch příjmu potravy na Psychiatrické klinice 1. LF UK a VFN v Praze

1 Úvod do problematiky

Ačkoliv popularita monitorovacích zařízení obecně v populaci roste dosud se touto problematikou zabývalo jen několik málo studií a tím spíše na klinické populaci. Aplikace mívají řadu funkcí, které mohou u motivovaných jedinců přispívat k uzdravení, na druhou stranu mohou přinášet i potřebu excesivního monitorování a nastavování nerealistických cílů. Někteří autoři zároveň reportují spojitost mezi užíváním monitorovacích zařízení a rozvojem patologického chování spojeného s PPP, konkrétně s narušením body image, či excesivním cvičením.

2 Metodika

Poster vychází z neinterventivní kvantitativní studie vytvářené v rámci diplomové práce jejíž cílem je zmapovat dopad užívání digitálních technologií, které sledují denní fyzickou aktivitu, na vybrané oblasti léčby PPP. Vybrané aspekty léčby jsou založeny na literární rešerši plynoucí z teoretické části práce a zároveň na metodách standardně využívaných ve výzkumech v této oblasti. Konkrétně se jedná o symptomatologii spojenou s PPP [EDE-Q], excesivní cvičení [EED], emoční regulaci [DERS-SF-CZ] a hodnocení terapie [SOS-10]. Sběr probíhal ve dvou časech (T2 = T1 + 28 dní). Monitorovací technologie je zastoupena chytrými hodinkami, dle jejich užívání byly účastnící rozděleny do skupin. Výzkum byl realizován v Centru pro poruchy příjmu potravy při Psychiatrické klinice 1. LF UK a VFN Praha a odsouhlasen Etickou komisí VFN pod číslem 192/22 S-IV. Graf znázorňuje zastoupení diagnóz mezi skupinami. Samotná statistická analýza byla provedena na n=35.

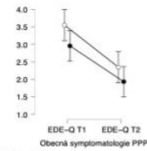

3 Jakým způsobem vstupují chytré hodinky do léčby PPP?

Interakce mezi používáním chytrých hodinek a všemi proměnnými zastupující léčbu PPP nedosáhla signifikantních hodnot $F(1,33) = .367, p = .560, \eta^2p = .011$. Vývoj hrubých skóru u proměnných v jednotlivých skupinách a časech představují následující grafy.

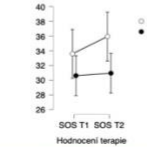
EDE-Q

V případě interakce obecné symptomatiky PPP a používání chytrých hodinek byla zjištěna nesignifikantní hodnota $F(1,33) = .179, p = .675, \eta^2p = .01$. Ve skupině s hodinkami došlo k signifikantnímu snížení s téměř velkým efektem $MD = 1.202, SE = .299, p = .002$, Cohenovo $d = .79$. Ve skupině bez hodinek došlo rovněž k signifikantnímu rozdílu se středně silným efektem $MD = 1.026, SE = .291, p = .008$, Cohenovo $d = .68$.

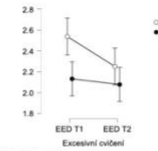
SOS-10

Interakce mezi používáním chytrých hodinek a hodnocením terapie dosáhla rovněž nesignifikantních hodnot $F(1,33) = .498, p = .485, \eta^2p = .015$. Hodnocení terapie u skupiny s hodinkami neprobíhalo signifikantní změnou mezi měřeními $MD = -2.353, SE = 2.051, p = 1.00$, Cohenovo $d = -.21$. Ve skupině bez hodinek v této oblasti rovněž nebyl zaznamenán signifikantní rozdíl $MD = -.333, SE = 1.993, p = 1.00$, Cohenovo $d = -.03$.

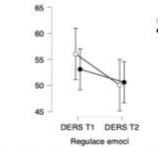
EED

Interakce mezi používáním chytrých hodinek a excesivním cvičením dosáhla nesignifikantních hodnot se středním efektem $F(1,33) = 2.111, p = .156, \eta^2p = .06$. Ve skupině s hodinkami nedošlo k signifikantním změnám mezi měřeními $MD = .287, SE = .115, p = .107$, Cohenovo $d = .32$. Ve skupině bez hodinek rovněž nebyl zaznamenán signifikantní rozdíl $MD = .054, SE = .112, p = 1.00$, Cohenovo $d = -.06$.

DERS-SF-CZ

Interakce mezi používáním chytrých hodinek a emoční regulaci nedosáhla signifikantních hodnot $F(1,33) = .696, p = .410, \eta^2p = .021$. Emoční regulace u skupiny s hodinkami nedosáhla signifikantních změn mezi měřeními $MD = 6.000, SE = 3.008, p = .326$, Cohenovo $d = .412$. Ve skupině bez hodinek rovněž nebyl zaznamenán signifikantní rozdíl $MD = 2.500, SE = 2.923, p = 1.00$, Cohenovo $d = -.17$.

Kontakt:
 eliasovamarie@gmail.com

Reference:

- Honary, M., Bell, B. T., Clinch, S., Wild, S. E., & Moranay, R. (2019). Understanding the Role of Healthy Eating and Fitness Mobile Apps in the Formation of Maladaptive Eating and Exercise Behaviors in Young People. *PLoS ONE*, 14(10), e0219674. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219674>
- Liranand, J., & Messer, M. (2018). My Fitness pal usage in men: Associations with eating disorder symptoms and psychosocial impairment. *Eating Behaviors*, 33, 13–17. <https://doi.org/10.1016/j.eatbeh.2018.02.003>
- Messer, M., McClure, Z., Norton, B., Smart, M., & Liranand, J. (2021). Using an app to count calories: Motives, perceptions, and connections to thinness- and muscularity-oriented disordered eating. *Eating Behaviors*, 43, 101518. <https://doi.org/10.1016/j.eatbeh.2021.101518>
- Plataeu, C. R., Bone, S., Lanning, E., & Meyer, C. (2018). Monitoring eating and activity: Links with disordered eating, compulsive exercise, and general wellbeing among young adults. *International Journal of Eating Disorders*, 41(11), 1270–1276. <https://doi.org/10.1002/jeat.22866>
- Simpson, C. C., & Mazzeo, S. E. (2017). Calorie counting and fitness tracking technology: Associations with eating disorder symptomatology. *Eating Behaviors*, 26, 89–92. <https://doi.org/10.1016/j.eatbeh.2017.02.002>
- Šmahel, D., Macháček, H., Šmahelová, M., Čevěček, M., Almenara, C. A., & Holubčíková, J. (2018). Digital Technology, Eating Behaviors, and Eating Disorders. Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-93221-7_2

4 Závěr

Ze statistické analýzy dat vyplývá, že pacienti používající chytré hodinky nedosahují statisticky významně závažnějších projevů PPP, a to ani v průběhu specializované léčby. Zdá se nicméně, že skupina používající chytré hodinky vykazuje tendenci k závažnějším projevům v oblasti obecné symptomatiky PPP a excesivního cvičení. Vzhledem k velikosti a heterogenitě vzorku, považujeme za nutné navázat na tuto pilotní studii a realizovat další výzkumy v této problematice, a to nejen kvantitativního, ale i kvalitativního designu. Volně odpovědí uživatelek chytrých hodinek demonstrují významnou i klinickou důležitost tohoto aktuálního trendu.

5 Hodinky z pohledu pacientek

„Bylo to stresující měla jsem pocit, že musím splnit denní množství kroků, což občas nebylo možné a následně přibývaly viny“

„Nemohla jsem být bez nich (nedovollila jsem, aby se vyblýly - s sebou v tašce raději vždy nab. kabel + powerbanka). Nabíjet jen když jsem seděla na gauči, musela jsem mít zaznamenaný každý krok a nikdy je nesundala. Stále jsem porovnávala výsledky, dělala výzvy a musela být lepší než lidi v okolí.“

„Chytré hodinky používám stále. Už moje obsese zaměřování se na mou fyzickou aktivitu trochu slábne, ale stále tam přetrvává. Zaměřuji se na to, kolik ujdu za den, abych vychodila jídla, které mi dělá stále v hlavě problém přijmout jako normální.“

„Již je nepoužívám z důvodu velké závislosti na počtu denních kroků a spálených kalorií. Měla jsem úzkosti a deprese z „nenachopených“ kroků. Byla jsem schopna se pro ně odkudkoliv vrátit.“